

Závazkové vztahy

Posouzení, zda je závazek solidární, dílčí či nedělitelný, a v případě posouzení nároku na nepeněžitě plnění (omluvu) – zda jde o závazek společný či samostatný, je posouzením podle hmotného práva a žalobce tuto skutečnost nemusí uvádět. Absence této skutečnosti nezpůsobuje neurčitost petitu ani neprojednatelnost žaloby, neboť nezbytnou náležitostí projednatelnosti žaloby není právní posouzení, zda je uplatněný nárok závazek samostatným či společným.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 1168/2015, ze dne 4.4.2016)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobkyň a) TechCentrum ZTM s. r. o., se sídlem v P., a b) ZBROJOVKA ZTM a. s., se sídlem v P., zastoupených JUDr. F.N., advokátem se sídlem ve V., proti žalovaným 1) Finanční úřad pro Zlínský kraj, se sídlem ve Z., a 2) Ing. J. L., o ochraně dobré pověsti právnické osoby, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 25 Cm 9/2014-120, o dovolání žalobkyně b) proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. listopadu 2014, č. j. 7 Cmo 202/2014-145, tak, že usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. listopadu 2014, č. j. 7 Cmo 202/2014-145 a usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. května 2014, č. j. 25 Cm 9/2014-120, se zrušují a věc se vrací Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení, a to ve vztahu k žalobkyni b) ZBROJOVKA ZTM a.s.

Z odůvodnění :

Podáním ze dne 25. listopadu 2013 se žalobkyně a) a b) domáhaly ochrany dobré pověsti právnické osoby proti žalovaným 1) a 2). Soud prvního stupně usnesením ze dne 20. března 2014, č. j. 25 Cm 9/2014-117, které bylo právnímu zástupci žalobkyň doručeno dne 26. března 2014, vyzval žalobkyně dle § 43 odst. 1 o. s. ř. k doplnění žaloby upřesněním žalobních petitů o uvedení, jakých konkrétních žalobních žádání se která z žalobkyň po kterém z žalovaných domáhá, popřípadě zda uplatňují některé nároky (a které) společně a nerozdílně s uvedením důvodů takové solidarity. Soud takto postupoval z toho důvodu, že žaloba neobsahuje zcela srozumitelný a určitý petit vzhledem k pluralitě účastníků řízení jak na straně žalujících, tak na straně žalované. Zároveň byly žalobkyně poučeny, že nedoplní-li řádně žalobu ve lhůtě deseti dnů, soud usnesením žalobu odmítne, neboť pro tento nedostatek nelze v řízení pokračovat.

Po marném uplynutí lhůty stanovené k doplnění žaloby, Krajský soud v Brně usnesením ze dne 15. května 2014, č. j. 25 Cm 9/2014-120, odmítl podání žalobkyň a) a b) ze dne 25. listopadu 2013 (výrok pod bodem I) a nepřiznal žalovaným 1) a 2) náhradu nákladů řízení (výrok pod bodem II).

K odvolání žalobkyň a) i b) Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 27. listopadu 2014, č. j. 7 Cmo 202/2014-145, rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil (výrok pod bodem I) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok pod bodem II).

Odvolací soud konstatoval, že nezbytnou součástí žaloby je petit, který musí být přesný, určitý a srozumitelný. Soud musí zcela přesně vědět, o čem má jednat a rozhodnout, neboť nesmí účastníkům přiznat jiná práva a uložit jim jiné povinnosti, než jsou navrhovány. Nepřesný, neurčitý nebo nesrozumitelný petit by způsobil materiální nevykonatelnost rozhodnutí. Neobsahuje-li žaloba všechny stanovené náležitosti nebo je nesrozumitelná či neurčitá, soud vyzve žalobce k doplnění či opravě žaloby. Nevyhoví-li žalobce výzvě a pro tento nedostatek nelze v řízení pokračovat, soud

usnesením žalobu odmítne, byl-li o tomto následku žalobce poučen.

Petit žalobkyň nelze kvalifikovat jinak, než jako neurčitý, neboť v něm uvádějí pouze vágní tvrzení a jeho převzetí do výroku soudního rozhodnutí by způsobilo materiální nevykonatelnost rozhodnutí. Je nepřijatelné, aby soud prováděl věcnou formulaci žalobního petitu, tím by porušil rovnost účastníků řízení. Soud prvního stupně postupoval správně, když žalobkyně vyzval k odstranění vad petitu žaloby a následně podání odmítl, neboť ze strany žalobkyň nebylo na výzvu reagováno.

Rozhodnutí odvolacího soudu napadla žalobkyně b) dovoláním ze dne 30. ledna 2015 do všech výroků z důvodu nesprávného právního posouzení věci. Z obsahu dovolání se podává, že přípustnost dovolání žalobkyně b) spatřuje v otázce vymezení určitosti petitu žaloby, jako otázky dovolacím soudem dosud neřešené. Dovolatelka namítá, že soudy obou stupňů pochybily, pokud žalobu neprojednaly a dovodily, že petit žaloby je neurčitý a nesrozumitelný. Postup soudu hodnotí jako odepření spravedlnosti. Dovolatelka navrhuje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí odvolacího soudu i soudu prvního stupně a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) dovolání žalobkyně b) proti citovanému usnesení odvolacího soudu projednal a rozhodl o něm podle rozhodného znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (od 1. ledna 2014), které se podává z bodu 2 článku II., zákona č. [293/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Nejvyšší soud se po zjištění, že dovolání bylo podáno včas osobou oprávněnou, tedy účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), který je řádně zastoupen advokátem (§ 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.), zabýval přípustností dovolání.

Podle § 237 o. s. ř. je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Dovolání je přípustné pro řešení otázky procesního práva, která dosud nebyla dovolacím soudem vyřešena, zda v případě aktivního i pasivního společenství účastníků je nezbytnou náležitostí projednatelnosti žaloby výslovné vymezení, zda jde o závazek společný (solidární, dílčí či nedělitelný) nebo o závazek samostatný.

Podle § 242 odst. 3 o. s. ř. lze rozhodnutí odvolacího soudu přezkoumat jen z důvodu vymezeného v dovolání. Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Tyto vady dovolatelka nenamítá a nebyly zjištěny ani z obsahu spisu.

Právní posouzení je nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, která na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

V dané věci se vyskytuje pluralita účastníků řízení jak na straně žalujících, tak na straně žalované. Podáním ze dne 25. listopadu 2013 se žalobkyně a) TechCentrum ZTM s. r. o., žalobkyně b) ZBROJOVKA ZTM a. s. a žalobce c) Ing. J. D. domáhaly proti žalovanému 1) Finančnímu úřadu pro Zlínský kraj a žalovanému 2) Ing. J. L. ochrany osobnosti a dobré pověsti právnické osoby. Vzhledem

k tomu, že žalobce c) je fyzickou osobou, byla žaloba žalobkyň a) a b) vyloučena k samostatnému řízení.

Dle obsahu spisu se žalobkyně a), b) i žalobce c) domáhali, aby soud uložil žalovanému 1) a žalovanému 2) povinnost zdržet se tvrzení o tom, že:

1. „Společnost ZBROJOVKA ZTM a. s. v materiálech, ale i navenek, vystupuje jako nástupnická organizace bývalé ZBROJOVKY-Vsetín ZTM a. s.“, kterou však rozhodně není.
2. „Dle zjištění správce daně již od měsíce dubna, za který bylo zahájeno první vytýkácí řízení, žádná výrobní činnost ve ZBROJOVCE ZTM a. s. neprobíhala.“
3. „Domnívám se, že šetření ve věci nadměrného odpočtu u TechCentrum TM s. r. o. bylo důvodem, proč tento subjekt současně s mateřskou společností ZBROJOVKA ZTM a. s. změnil své sídlo a tudíž i místní příslušnost z Brna do Zlína.“
4. „Dle dalších poznatků FÚ ve Zlíně v TechCentrum ZTM s. r. o. neexistuje ani tým výzkumných pracovníků.“
5. „Místní šetření správce daně probíhalo vždy na sjednaném místě ve Slušovicích v objektu ve vlastnictví jedné z firem ing. D. (žalobce) a to EUROFORGE, s. r. o.“
6. „Ani jeden z jmenovaných subjektů TechCentrum ZTM s. r. o. a ZBROJOVKA ZTM a. s. nevlastní výpočetní techniku a programové vybavení.“
7. Daňový subjekt TechCentrum ZTM s. r. o. neustálými výmluvami oddaloval provedení kontroly dotací.

Žalovaní 1) a 2) jsou povinni do 1 měsíce od právní moci rozsudku zajistit na vlastní náklady doručení Policii ČR a zveřejnění v magazínu Zlínský deník omluvy v tomto znění:

„Omlouváme se Ing. J. D. a firmám TechCentrum s. r. o. a ZBROJOVKA ZTM a. s. za to, že jsem o nich nepravdivě uvedl, že:

1. „Společnost ZBROJOVKA ZTM a. s. v materiálech, ale i navenek, vystupuje jako nástupnická organizace bývalé ZBROJOVKY-Vsetín ZTM a. s.“, kterou však rozhodně není.
2. „Dle zjištění správce daně již od měsíce dubna, za který bylo zahájeno první vytýkácí řízení, žádná výrobní činnost ve ZBROJOVCE ZTM a. s. neprobíhala.“
3. „Domnívám se, že šetření ve věci nadměrného odpočtu u TechCentrum TM s.r. o. bylo důvodem, proč tento subjekt současně s mateřskou společností ZBROJOVKA ZTM a. s. změnil své sídlo a tudíž i místní příslušnost z Brna do Zlína.“
4. „Dle dalších poznatků FÚ ve Zlíně v TechCentrum ZTM s. r. o. neexistuje ani tým výzkumných pracovníků.“
5. „Místní šetření správcem daně firem TechCentrum ZTM s. r. o. a ZBROJOVKA ZTM a. s. probíhalo vždy na sjednaném místě ve Slušovicích v objektu ve vlastnictví jedné z firem ing. D. (žalobce) a to EUROFORGE, s. r. o.“
6. „Ani jeden z jmenovaných subjektů TechCentrum ZTM s. r. o. a ZBROJOVKA ZTM a. s. nevlastní výpočetní techniku a programové vybavení.“
7. Daňový subjekt TechCentrum ZTM s. r. o. neustálými výmluvami oddaloval provedení kontroly dotací.

Pravdou je, že:

1. Zbrojovka ZTM, a. s. je jednou z nástupnických organizací ZBROJOVKY-Vsetín ZTM a. s.
2. Výrobní činnost nemá na výzkumnou činnost žádný vliv a nadto výrobní činnost ve společnosti ZBROJOVKA ZTM a. s. probíhala.
3. Domněnky žalovaných nemají v úředním dopise žádné místo, je právem obchodních společností měnit sídlo podle svého uvážení, bez ohledu na názor finančního úřadu.

4. TechCentrum ZTM s. r. o. v době odeslání dopisu ze dne 15. 1. 2009 disponovalo týmem zaměstnanců se zkušenostmi z oblasti vývoje.
5. Skutečnost vlastnictví Ing. J. D. ani EUROFORGE, s. r. o. neplyne ze žádného z dokumentů dostupných Finančnímu úřadu, ani z veřejných evidencí, vlastnictví.
6. Na místním šetření dne 30. 10. 2008 byl zjištěn nákup výpočetní techniky a softwarových licencí společností TechCentrum ZTM s. r. o.“
7. Daňový subjekt TechCentrum ZTM s. r. o. nikdy neoddaloval provedení kontroly daní nebo dotací.

Žalovaný 1) a žalovaný 2) jsou povinni do 3 dnů od právní moci rozsudku zaplatit žalobkyni a) a b) a žalobci c) částku 20 000 Kč.

Žalovaný 1) a žalovaný 2) jsou povinni zaplatit žalobkyni a) a b) a žalobci c) náhradu nákladů řízení k rukám advokáta, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Dovolací soud aplikoval obecná ustanovení o závazcích zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, neboť v dané věci se žalobkyně domáhají ochrany dobré pověsti právnické osoby.

Podle § 512 odst. 1 občanského zákoníku, má-li dlužník splnit dluh více věřitelům a jde-li o plnění dělitelné, může každý věřitel požadovat jen svůj díl; není-li jiné dohody, je dlužník oprávněn plnit každému z věřitelů stejný díl.

Podle § 511 odst. 2 věty první občanského zákoníku, není-li právním předpisem nebo rozhodnutím soudu stanoveno, anebo účastníky dohodnuto jinak, jsou podíly na dluhu všech dlužníků ve vzájemném poměru stejné.

Závěr soudů o neurčitosti žalobního petitu, ze kterého výslovně nevyplývá, zda se žalobkyně domáhají po žalovaných plnění solidárně či nikoliv, není správný. Posouzení, o jaký společný závazek v případě uplatněného nároku na peněžitého plnění - zda je závazek solidární, dílčí či nedělitelný, a v případě posouzení nároku na nepeněžité plnění (omluvu) - zda jde o závazek společný či samostatný, je posouzením podle hmotného práva a žalobkyně proto tuto skutečnost nemusely uvádět. Absence této skutečnosti nezpůsobuje neurčitost petitu ani neprojednatelnost žaloby, neboť nezbytnou náležitostí projednatelnosti žaloby není právní posouzení, zda je uplatněný nárok závazek samostatným či společným. Soud odvolací i soud prvního stupně pochybily, když návrh žalobkyň posoudily jako neurčitý a materiálně nevykonatelný a z tohoto důvodu jej odmítly. V žalobě není uvedeno, že žalobkyně požadují po žalovaných plnění společně a nerozdílně. Z obsahu žaloby i z výše uvedených ustanovení § 511 odst. 2, § 512 odst. 1 občanského zákoníku lze učinit závěr, že se v případě nároku na peněžité plnění jedná o společný závazek s dělitelným plněním, závazek dílčí., a to jak na straně věřitelů, tak i na straně dlužníků; v případě nepeněžitého plnění jde o samostatné nároky jednotlivých žalobců vůči jednotlivým žalovaným.

Soudy nesprávně posoudily i otázku vykonatelnosti případně vydaného rozhodnutí. Vykonatelnost rozhodnutí řeší výslovně § 261a odst. 3 o. s. ř. tak, že má-li podle rozhodnutí splnit povinnost více povinných a jde-li o dělitelné plnění, platí, že povinnosti, nestanoví-li rozhodnutí jinak, jsou zavázání splnit všichni povinní rovným dílem. Jak vyplývá ze znění tohoto ustanovení, použije se pouze v případě, kdy je plnění dělitelné a existuje-li více povinných.

Pro pluralitu oprávněných se ustanovení § 261a odst. 3 o. s. ř. tedy nepoužije. Občanský soudní řád ani v žádném jiném ustanovení neupravuje vykonatelnost rozhodnutí s dělitelným plněním, je-li více osob oprávněných. Při zkoumání, zda rozhodnutí (jiný titul) je materiálně vykonatelné, nelze přehlédnout souvislost s hmotněprávní úpravou; jinak řečeno, o nevykonatelný titul by šlo jen tehdy,

jestliže by rozsah plnění více věřitelům nebyl řešitelný analogickým užitím norem hmotného práva (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. ledna 2009, sp. zn. 20 Cdo 453/2008). Jak je uvedeno výše, na tyto situace pamatuje ustanovení § 512 odst. 1 občanského zákoníku, tak, že každý věřitel může požadovat jen svůj díl, přičemž nedohodnou-li se věřitelé jinak, platí, že jejich podíly jsou stejné. Ani v tomto případě tedy nebyly závěry soudu odvolacího a soudu prvního stupně o materiální nevykonatelnosti rozhodnutí správné.

Dovolací soud uzavírá, že ačkoli žalobkyně v petitu výslovně nevymezily, jakým konkrétním způsobem požadují plnění společného závazku, žaloba není neprojednatelná, i když v ní žalobkyně neuvedly, zdali uplatněný nárok vychází ze závazku společného či samostatného. Bylo na soudu, aby posoudil, o jaký společný závazek se jedná; respektive zda se jedná o samostatný závazek. Postup soudu odvolacího i soudu prvního stupně proto nelze považovat za správný.

Nejvyšší soud z tohoto důvodu bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 o. s. ř.) napadené usnesení odvolacího soudu ve vztahu k žalobkyni b) zrušil. Vzhledem k tomu, že důvody, pro něž bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, se vztahují i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i je a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)